

ASIA	Heini-Honkisuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan rauettaminen ja jälkihoitotoimien vahvistaminen, Ranua
HAKIJA	Turveruukki Oy

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
HAKEMUKSEN PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE	3
Luvat.....	3
Kaavoitus	4
HAKEMUS	4
Yleiskuvaus toiminnasta.....	4
Päästötarkkailutulokset	5
Vesistötarkkailutulokset	5
Vuosi 2018.....	5
Vuosi 2021.....	6
Kalataloustarkkailu	7
Kalastustiedustelu	7
Sähkökoekalastukset	9
Arvio toiminnan vaikutuksista Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosille 2022–2027 toteutumiseen	9
Esitys toiminnan lopettamista ja jälkihoitoa koskeviksi määräyksiksi	10
Jälkihoitovaiheen tarkkailu	12
Alueen seuraava maankäyttö	13
Korvaukset	13
HAKEMUKSEN KÄSITTELY	13
Hakemuksesta tiedottaminen	13
Lausunto	13
Muistutus	14
Hakijan selitys	15
MERKINTÄ	16
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	17
Jälkihoitomääräykset	17
OHJAUS ENNAKOIMATTOMIEN VAHINKOJEN VARALLE	19
RATKAISUN PERUSTELUT	20
Luvan rauettamisen ja jälkihoitotoimien vahvistamisen perustelut	20
Jälkihoitomääräysten perustelut	21
VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN	22
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	23
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	23
KÄSITTELYMAKSU	23
Ratkaisu	23
Perustelut	23
Oikeusohje	23
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN	23
MUUTOKSENHAKU	25

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Turveruukki Oy on 20.2.2025 aluehallintovirastoon saapuneella hakemuksella esittänyt Ranuan kunnassa sijaitsevan Heini-Honkisuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan rauettamista ja jälkihoitotoimien vahvistamista.

HAKEMUKSEN PERUSTE

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 21.7.2015 antaman lupapäätöksen nro 95/2015/1 lupamääräyksen 17 mukaan luvan haltijan on hyvissä ajoin, viimeistään 6 kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä aluehallintoviraston hyväksyttäväksi yksityiskohtainen suunnitelma vesienkäsitelyä koskevista toimista sekä tuotantoalueen jälkihoidosta ja -käytöstä.

Turveruukki Oy on hakenut Heini-Honkisuon turvetuotantoon myönnetyn ympäristöluvan rauettamista ja jälkihoitotoimien vahvistamista, koska tuotantotoiminta Heini-Honkisuolla on päätynyt vuonna 2021. Päätös tuotannon lopettamisesta tehtiin alkusyksystä 2024. Ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ilmoittaa, että toiminta on lopetettu.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 1 §:n 2 momentin 7 c) kohdan mukaan aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen turvetuotantoa koskevassa ympäristölupa-asiassa.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Luvat

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on 18.7.2003 antamallaan lupapäätöksellä nro 65/03/1 myöntänyt Turveruukki Oy:lle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan turvetuotantoon Heini-Honkisuon turvetuotantoalueella ja 34 hehtaarin suuruisen lisäalueen kuntoonpanoon turvetuotantoa varten sekä vesienjohtamiseen Ranuanjokeen.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 21.7.2015 antamallaan lupapäätöksellä nro 95/2015/1 tarkistanut ympäristöluvan nro 65/03/1 lupamääräykset. Tarkistetut lupamääräykset korvaavat aikaisemmat lupamääräykset kokonaisuudessaan. Tuotannossa olevan alueen pinta-ala on

noin 42 hehtaaria ja auma-alueita on yhteensä noin 1,7 hehtaaria. Aluehallintovirasto on lisäksi myöntänyt luvan varastoida ja käsitellä puupolttoaineita tuotantoalueella enintään 10 000 t/vuosi.

Lupapäätöksen nro 95/2015/1 toiminnan lopettamista ja jälkihoitoa koskevat lupamääräykset 16 ja 17 kuuluvat kokonaisuudessaan seuraavasti:

”16. Lupakauden aikana tuotannosta poistettavat alueet on vuosittain ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle. Tuotannosta poistuneiden alueiden vesienjohtamisessa tai -käsittelyssä ei saa tehdä muutoksia ilman ELY-keskuksen lupaa.

17. Luvan haltijan on hyvissä ajoin, viimeistään 6 kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä aluehallintoviraston hyväksyttäväksi yksityiskohtainen suunnitelma vesienkäsittelyä koskevista toimista sekä tuotantoalueen jälkihoidosta ja -käytöstä.

Hakemukseen on liitettävä esitys toiminnan lopettamisen jälkeisestä tarkkailusta sekä esitys toiminnan päättyessä tehtävistä kunnostustoimista ja tuotannon päättymisen jälkeen aiheutuvista ympäristön pilaantumisvahinkojen korvaamisesta.”

Kaavoitus

Heini-Honkisuon alueella on voimassa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava. Heini-Honkisuon lohkojen 1–3 alue on maakuntakaavassa merkitty tuotannossa olevaksi turvetuotantoalueeksi (EOT). Lohko 4 on myöhemmin turvetuotantoon tullutta lisäaluetta.

Heini-Honkisuon turvetuotantoaluetta lähin suojelualue on Natura 2000-alueisiin kuuluva Asmuntinsuo-Lamminsuo, joka sijaitsee noin 400 m Heini-Honkisuolta etelään.

HAKEMUS

Yleiskuvaus toiminnasta

Heini-Honkisuon turvetuotantoalue sijaitsee Ranuan kunnan alueella, noin 7 km Ranuan keskustasta etelään. Heini-Honkisuon sijaitsee lijoen vesistöalueella (61) Näätäojan valuma-alueella (61.466). Heini-Honkisuon turvetuotantopinta-ala on ollut noin 53 ha (sisältäen auma-alueet), josta kasvittunutta pinta-alaa on arviolta 11,3 ha (valtaosa lohkoilla 1 ja 2). Nykyisellään Heini-Honkisuon kuivatusvedet johdetaan laskeutusaltaiden 1 ja 2 kautta ympärivuotisesti pintavalutuskentälle 1, josta vedet johdetaan edelleen laskuojaa pitkin Honkiojan ja Näätäojan kautta edelleen Ranuanjokeen. Heini-Honkisuon kuivatusvedet on tarkoitus johtaa pintavalutuskentän 1 kautta koko jälkihoitovaiheen ajan.

Heini-Honkisuon turvetuotantoalueella ei ole happamia sulfaattimaita (sijaitsee yli 160 mmpy). Tuotantoalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse mustaliuskeita. Lohkojen 1–3 alueelle on jäänyt turvetta arviolta 10–30 cm. Lohkolle 4 on jäänyt paikoin turvetta hieman enemmän ja turvevahvuudet lohkolle 4 vaihtelevat arviolta 10–70 cm. Jälkihoitovaiheessa Turveruukki Oy edistää alueen kasvittumista esimerkiksi tuhkalannoituksella. Heini-Honkisuolle ei muodostu jälkihoitovaiheessa kosteikkoja.

Hakija tekee jälkihoitovaiheessa käyttötarkkailua. Hakijalle ei ole tullut reklamaatioita Heini-Honkisuon viimeisimmän lupakauden aikana eikä yhteydenottoja tai vaatimuksia laskuojan kunnossapidosta.

Päästötarkkailutulokset

Heini-Honkisuolla on tehty ympäristöluvan mukaista ympärivuotista laajaa päästötarkkailua pintavalutuskentältä 1 lähtevästä vedestä vuosina 2018, 2021 ja 2024. Pintavalutuskentältä lähtevälle vedelle on ympäristöluvan lupamääräyksessä 3 määrätty päästörajat kiintoaineen, kokonaisfosforin ja kokonaistypen osalta. Pintavalutuskentältä lähtevälle vedelle määrättyihin päästörajoihin päästiin jokaisena tarkkailuvuotena. Seuraavassa taulukossa on esitetty keskeisimmät päästötarkkailutulosten keskiarvot vuosina 2018, 2021 ja 2024 ja päästörajat kiintoaineelle, kokonaisfosforille ja kokonaistypelle.

	COD_{Mn} mg/l	kiintoaine mg/l	kok.P µg/l	kok.N µg/l	rauta µg/l
päästörajapitoisuus	-	7	55	1100	-
2018	14	3,9	11	515	4 743
2021	14	2,3	12	636	2 374
2024	17	3	15	516	2 100

Vesistötarkkailutulokset

Heini-Honkisuon vesistötarkkailua on tehty Honkiojan tarkkailupisteestä Ho1 ja Näätäjojan pisteestä Nä1. Molemmat tarkkailupisteet ovat turvetuotantoalueen alapuolisia pisteitä. Honkioja laskee Näätäjoaan.

Vuosi 2018

Suolla ei ollut tuotantoa vuonna 2018. Heini-Honkisuon turvetuotantoalueen laskuveden keskimääräinen typpipitoisuus ilmensi lievästi rehevää ja fosforipitoisuus karua vedenlaatua. Honkiojan ja Näätäjojan typpipitoisuudet olivat hieman alhaisempia, mutta ilmensivät myös lievästi rehevää vedenlaatua, mutta fosforipitoisuudet olivat selvästi korkeampia ilmentäen Honkiojassa rehevää vedenlaatua ja Näätäjoassa lievästi rehevää vedenlaatua. Kiintoainetta, nitraatti- ja nitriittityppeä sekä fosfaattifosforia oli enemmän vesistötarkkailupisteiden vedessä verrattuna valumavesien keskimääräisiin arvoihin. Myös pH oli korkeampi vesistötarkkailupisteiden vedessä. Lisäksi Honkiojan pisteessä havaittiin eniten

rautaa. Tarkkailutulosten perusteella Heini-Honkisuolta tulevalla kuormituksella ei näyttäisi olevan havaittavia vesistövaikutuksia alapuolisten laskuojien pitoisuuksiin. Alapuolisten vesistöpisteiden heikompi veden laatu selittyy hajakuormituksella.

Seuraavassa taulukossa on esitetty keskeisimmät vesistötarkkailun näytteenottotulokset vuonna 2018.

tarkkailu-piste	päivä-määrä	pH	COD _{Mn} mg/l	kiinto-aine mg/l	typpi µg/l	fosfori µg/l	rauta µg/l
Näätäoja Nä1	21.5.2018	6,79	20	3,6	520	50	2 040
	10.7.2018	7,36	16	4	580	95	4 920
	7.8.2018	7,42	14	4	420	93	4 410
Honkioja Ho1	21.5.2018	6,36	19	2,4	330	13	1 160
	10.7.2018	6,68	18	6,8	600	33	6 520
	7.8.2018	6,83	14	2,6	470	26	2 900

Vuosi 2021

Honkiojan (Ho1) vesi oli tarkkailukaudella lievästi happamalla tasolla (pH 6,03–6,68) ja Näätäojan (Nä1) vesi lievästi happamalla ja lievästi emäksisellä tasolla (pH 6,17–7,11). pH-arvot olivat alhaisimmillaan toukokuussa ja korkeimmillaan syyskuussa. Heini-Honkisuolta lähtevä vesi oli hieman emäksisempää kuin Honkiojassa. Sähkönjohtavuuden arvot olivat sekä Honkiojassa että Näätäojassa sisävesille tyypillisellä tasolla (1,7–4,8 mS/m). Honkiojan happitilanne oli välttävä (hapen kyllästysaste 57–70 %) kaikilla mittauskerroilla. Myös Näätäojan happitilanne oli välttävä (68 %) toukokuussa, mutta se parani tyydyttävälle tasolle kesä- ja syyskuussa (72 ja 79 %).

Sekä Honkiojan että Näätäojan COD_{Mn}-arvot ilmensivät runsashumuksista (23–32 mg/l) vettä touko- ja kesäkuun tarkkailukerroilla ja keskihumuksista vettä syyskuun tarkkailukerroilla (18 ja 19 mg/l). Heini-Honkisuolta lähtevän veden COD_{Mn}-arvot olivat alhaisempia. Väriarvojen perusteella Honkiojan ja Näätäojan vesi oli erittäin humuspitoista (Ho1 130–190 mg Pt/l ja Nä1 200–290 mg Pt/l).

Honkiojan kiintoainepitoisuudet vaihtelivat välillä 1,2–4,8 mg/l ja Näätäojan välillä 3,6–5,2 mg/l. Heini-Honkisuolta lähtevän veden kiintoainepitoisuudet olivat keskimäärin hieman alhaisempia. Sekä Honkiojan että Näätäojan veden rautapitoisuudet olivat pääosin suovaltaisille valuma-alueille tyypillisellä tasolla (Ho1 830–1700 µg/l ja Nä1 1500–3600 µg/l). Rautapitoisuudet olivat korkeampia Näätäojassa.

Honkiojan fosforipitoisuus ilmensi karua vedenlaatua toukokuussa (12 µg/l) ja lievästi rehevää vedenlaatua kesä- ja syyskuussa (19 ja 17 µg/l). Fosfaattimuotoista fosforia oli vedessä suhteellisen runsaasti, muodostaen noin 17–25 % kokonaisfosforista. Näätäojan fosforipitoisuus ilmensi puolestaan rehevää vedenlaatua kaikilla mittauskerroilla

(33–80 µg/l). Fosfaattimuotoista fosforia oli vedessä hyvin runsaasti, muodostaen noin 48–81 % kokonaisfosforista. Heini-Honkisuolta lähtevän veden fosforipitoisuudet olivat alhaisempia kuin Honkiojassa.

Sekä Honkiojan että Näätäjoan typpipitoisuudet ilmensivät pääosin lievästi rehevää vedenlaatua (Ho1 470–510 µg/l ja Nä1 430–610 µg/l). Näätäjoan tarkkailupisteen kesäkuun mittaustulos oli rehevien vesien tasolla. Epäorgaanisten typpiyhdisteiden pitoisuudet olivat suhteellisen alhaisia ja niiden osuudet kokonaistypestä vaihtelivat seuraavasti: Ho1 3,3–23 % ja Nä1 6,7–11 %. Korkeimmillaan epäorgaanisten typpiyhdisteiden osuus kokonaistypestä oli toukokuussa. Heini-Honkisuolta lähtevän veden typpipitoisuus oli korkeampi touko- ja syyskuussa ja alhaisempi kesäkuussa kuin Honkiojassa.

Heini-Honkisuon vesillä ei tarkkailun perusteella ole vaikutusta alapuolisen Honkiojan ja Näätäjoan vedenlaatuun. Honkiojan vesi oli pääosin parempilaatuista kuin Näätäjoassa, joten Näätäjoaan kohdistuu myös muuta kuormitusta Honkiojan lisäksi.

Seuraavassa taulukossa on esitetty keskeisimmät vesistötarkkailun näytteenottotulokset ja Heini-Honkisuolta lähteneen vedenlaatu samoina päivinä vuonna 2021.

tarkkailu-piste	päivä-määrä	pH	COD _{Mn} mg/l	kiintoaine mg/l	fosfori µg/l	typpi µg/l	rauta µg/l
Heini-Honkisuopvk1 ap	5.5.2021	6,6	9,5	1,4	11	640	-
	28.6.2021	6,48	16	2,7	10	450	1 500
	8.9.2021	6,73	14	1	14	520	-
Honkioja Ho1	5.5.2021	6,03	23	1,2	12	470	830
	28.6.2021	6,41	24	4,8	19	510	1 700
	8.9.2021	6,68	18	3,2	17	500	1 300
Näätäoja Nä1	5.5.2021	6,17	28	3,6	33	530	1 500
	28.6.2021	6,76	32	5,2	80	610	3 600
	8.9.2021	7,11	19	4	62	430	2 800

Kalataloustarkkailu

Heini-Honkisuon alapuolella Ranuanjoella on tehty sähkökoekalastusta ja kalastustiedusteluja.

Kalastustiedustelu

Vuoden 2018 tiedustelussa Ranuanjoella oli yhteensä 51 taloutta, joista vuonna 2018 kalastusta harjoitti 16 taloutta, eli noin 31 % vastaajista. Taloutta kohden kalastukseen osallistui keskimäärin noin 1,8 henkilöä. Edellisvuosien tapaan tiedustelualueen kalastus oli pienimuotoista vapa- katiska- ja verkkokalastusta, joiden lisäksi käytettiin enemmässä määrin mato-onkia. Pilkkimistä ja mertapyyntiä harjoitettiin vähäisissä

määrin edellisvuosien tapaan. Kalastus painottui avovesikauteen toukokuulle. Heittokalastukselle kertyi keskimäärin noin 30 kalastuskertaa ja yksittäinen perhokalastaja käytti perhovapaa 31 kertaa. Katiskoille kertyi keskimäärin noin 66 pyyntipäivää ja verkoille noin 13 pyyntipäivää. Vapakalastus oli selvästi aktiivisempaa edelliseen vuoden 2011 kalastustiedusteluun verrattuna. Vuonna 2018 heittovavoille kertyi keskimäärin noin 30 kalastuskertaa, kun vuonna 2011 heittovapoja käytettiin keskimäärin vain 13 kertaa.

Vuoden 2018 arvioitu Ranuanjoen kokonaissaalis oli noin 298 kg, joka oli selvästi pienempi kuin vuonna 2011 ja lähempänä vuoden 2004 vastaavaa. Vuoden 2018 kokonaissaalis muodostui säyneestä (70 %) särjestä (11 %), hauesta (8 %) lahnasta (7 %) ja ahvenesta (3 %) ja harjuksesta (< 1 %). Runsaat säynesaaliit nostivat säyneen saalisosuuden varsin korkeaksi. Yli puolet säynesaaliista oli yhden aktiivisen kalastajan ilmoittamaa. Harjussaalis jäi huomattavasti pienemmäksi kuin edeltävinä vuosina. Myös hauen saalisosuus oli poikkeuksellisen pieni. Vuoden 2018 talouskohtainen saalis oli noin 20 kg, joka oli edellisvuosien tasoa alhaisempi.

Vuoden 2018 kalastajamäärä oli samaa tasoa vuoden 2011 tiedustelun kanssa, mutta vuoden 2018 talouskohtaiset saaliit jäivät lähes 10 kg pienemmäksi verrattuna vuoteen 2011. Tähän saakka hauki on ollut merkittävin saalislaji kaikkina vuosina ja harjuksen kokonaissaaliit ovat vaihdelleet tasolla 10-30 kg. Vuonna 2018 haukea ilmoitettiin saadun vain 24 kg ja harjusta vain 1 kg. Saaliiden muutokselle ei löydy yksittäistä selittävää tekijää. Vuonna 2018 Ranuanjoella kalastusta harjoittanut vastaajajoukko oli varsin pieni (10 kpl) ja todennäköisesti saaliiden vaihtelu selittyy suhteellisen alhaisella kalastajamäärällä ja satunnaistekijöiden vaikutuksella. Lisäksi vähäiseksi jääneisiin harjussaaliisiin saattoi vaikuttaa vähävetinen ja lämmin kesä, joka on voinut vaikeuttaa harjuksen kalastusta. Pitkällä aikavälillä säyneen saalisosuus on selvästi kasvanut Ranuanjoen tiedustelusaaliissa. Säynettä ei esiintynyt tiedustelusaaliissa vuonna 1999, vuonna 2011 sen saalisosuus oli noin 31 % ja vuonna 2018 jo 70 %.

Tiedustelussa vastaajia pyydettiin nimeämään erilaisia kalastusta haittaavia tekijöitä valmiiksi annetuista vaihtoehdoista. Lisäksi vastaajilla oli mahdollisuus nimetä vapaamuotoisesti muita haittatekijöitä. Lähes kaikki tiedusteluun vastanneet ja kalastusta harjoittaneet kommentoivat kalastushaittoja. Kalastusta eniten haittaavina tekijöinä pidettiin vesikasvien runsautta ja pientä virtaamaa. Turvetuotannon ja metsäojien kuorimitusta sekä veden heikkoa laatua ja särkikalojen runsautta kommentoi noin kolmannes vastaajista. Makuvirheitä kommentoi noin kymmenes kalastajista. Vuoden 2018 vähävetinen kesä saattoi vaikuttaa vastaajien kommentteihin. Vapaamuotoisissa kommentoitiin vuoden 2018 kesän olleen kalastuksellisesti vaikea muun muassa vähästä vedestä johtuen.

Sähkökoekalastukset

lijoen ja Siuruanjoen turvetuotantoalueiden kalataloustarkkailun raportin vuodelta 2018 mukaan Ranuanjoen sähkökalastusalan pohjan rakenne koostuu pääasiassa lohkarista ja isoista kivistä, joita peittää melko runsas sammalkasvusto. Joen vesi on melko humuspitoista ja väriltään kohtuullisen tummaa, joka tuo oman haasteensa kalastettavuuteen. Vuonna 2018 koeala oli matalan vedenkorkeuden takia vähävetinen ja pintakivien osuus oli suuri.

Ranuanjoen koealalta tavattiin vuoden 2018 koekalastuksissa ensimmäistä kertaa harjuksen pienpoikasia. Tätä ennen vuonna 2015 saatu harjus oli vanhempi 25,9-senttinen yksilö. Muutoin vuoden 2018 koekalastusten kalasto oli edellisvuosien kaltainen, sisältäen pääasiassa kivisimppua, ahventa, kivennuoliaista ja särkikaloja. Edellä mainittujen lajien lisäksi koealalta tavattiin myös haukia. Kivisimppu oli koekalastuksen runsain laji.

li- ja Siuruanjoen turvetuotantoalueiden yhteistarkkailu vuonna 2021 – kalataloustarkkailu -raportin mukaan Ranuanjoella vuoden 2021 sähkökalastussaaliissa valtalajina esiintyi kivisimppuja. Seuraavaksi eniten koealalla esiintyi ahvenia. Lohensukuisista lajeista saatiin yksi luontaisesta lisääntymisestä peräisin oleva harjuksen kesänvanha poikanen (0+ ikäluokka). Ranuanjoen koealan yksilötiheydet olivat kaikkien havaittujen lajien osalta edellisvuosien tasolla. Palkkimaan koealan rantoja varjostaa melko tiheä lehtipuumetsä ja virtapaikalla on runsaasti suuria kiviä, joiden lomassa vesi virtaa. Paikoittain on syvempiä kuoppia, missä on kalastustilanteessa havaittu olevan usein ahvenia tai särkiä parvissa. Vesi oli kalastustilanteessa melko sameaa ja näkösyvyys oli noin 30 cm. Pohjalle oli rannan tuntumaan kasautunut sakkaa, joka pölysi kävellessä. Liettyvät ja sakkaumat arvioitiin olevan luokkaa 2.

Ranuanjoen keskiosan koeala on ollut sähkökoekalastuksessa mukana vuodesta 2004, ja ensimmäisen poistopyynnin aineistoa on saatavilla vuodesta 2007. Peruslajistoon tällä koealalla kuuluvat kivisimppu, kivennuoliainen ja ahven. Näiden lisäksi on havaittu alhaisempina tiheyksinä säännöllisesti myös särkikaloja. Peruslajiston osalta ei ole havaittavissa laskevaa tai nousevaa kehityssuuntaa, mutta erityisesti ahvenen yksilötiheys vaihtelee voimakkaasti. Koealalla on havaittu myös haukea, mutua ja harjusta.

Arvio toiminnan vaikutuksista Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosille 2022–2027 toteutumiseen

Heini-Honkisuon kuivatusvedet laskevat pintavalutuskentältä Honkiojaa pitkin Näätäjoaan ja Näätäjoasta noin 4 kilometrin matkan jälkeen Ranuanjokeen. Ranuanjoki laskee noin 20 km alempana Siuruanjokeen.

Turvetuotantoala on vähentynyt merkittävästi edellisen vesienhoitokauden aikana. Turvetuotannon määrä ja kuormitus tulee nykykehityksen valossa vähenemään entisestään hoitokaudella 2022–2027. Oulujoen-

lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelman (Laine et al. 2022) ekologisen tilan kuvassa ei Honkiojaa ja Näättöjaa näy. Niiden alapuolinen Ranuanjoki on tyydyttävässä ekologisessa tilassa. Siuruanjoen yläosa Ranuanjoen liittymään asti on tyydyttävässä ja Siuruanjoen ala- ja keskiosa ovat hyvässä ekologisessa tilassa. Siuruanjoki yhtyy lijokeen Yli-Iin kohdalla. Lijoen keski- ja yläosa ovat hyvässä ekologisessa tilassa ja lijoen alaosa on tyydyttävässä tilassa.

Vesienhoitosuunnitelman mukaan Siuruanjoen ala- ja keskiosan osalta on vesienhoidon tavoitetilaa saavutettu edelliseen luokitteluun verrattuna. Vaikka vesienhoidon tavoitetilaa on saavutettu, tarvitaan edelleen toimenpiteitä estämään tilan heikentyminen. Turvetuotannon keskittymäalueilla, kuten Siuruanjoella ylivirtaamatilanteiden vesiensuojeluun ja happamuuden hallintaan tulee kiinnittää edelleen huomiota. Heini-Honkisuon turvetuotantoalueella ei ole happamia sulfaattimaita. Päästötarkkailutulosten perusteella ei Heini-Honkisuolta ole tulva-aikaan lähtenyt merkittävästi vesiä eikä sitä myöten kuormitustakaan.

Hakija ei ole jatkossa avaamassa uusia tuotantokenttiä Siuruanjoen ja lijoen valuma-alueelle. Turvetuotannossa olleet alueet ovat poistuneet turvetuotannosta ja siirtyneet muuhun maankäyttöön suurelta osin vuosien 2022–2024 aikana.

Hakijan näkemyksen mukaan Heini-Honkisuon vesistövaikutukset ovat Siuruanjoen ja lijoen mittakaavassa vähäiset ja ne ovat pienenemässä alueen siirryttyä tuotannosta jälkihoitovaiheeseen ja siitä edelleen jälki-ikäyttöön. Heini-Honkisuolla ei ole tuotettu turvetta enää vuoden 2021 jälkeen. Hakijan näkemyksen mukaan jälkihoitovaiheen toimilla ei vaaranneta vesienhoitosuunnitelman tavoitteita.

Esitys toiminnan lopettamista ja jälkihoitoa koskeviksi määräyksiksi

Hakija esittää, että Heini-Honkisuon ympäristölupaan lisätään jälkihoitoa koskevat lupamääräykset, jotka sisältävät riittävät määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä ympäristönsuojelutoimista, jälkihoitotoimista, jälkihoitotarkkailusta ja korvauksista. Lupamääräykset 16 ja 17 voidaan poistaa tarpeettomina. Jälkihoitovaiheen lupamääräysten tulisi kuulua seuraavasti:

”1. Turvetuotantoon käytetty alue on siistittävä. Tarpeettomat rakenteet, rakennelmat sekä jätteet on poistettava alueelta.

Jätteet on toimitettava toimijalle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä. Vaarallisia jätteitä toimitettaessa on laadittava siirtoasiakirja ja ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Jätteet on kerättävä, varastoitava ja kuljetettava siten, ettei niistä aiheudu roskaantumista, päästöjä ympäristöön eikä terveys- ja viihtyvyshaittoja. Luvan haltijan on valmisteltava jäte ensisijaisesti uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on toimitettava hyödynnettäväksi muulla tavoin,

mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Jätteistä on pidettävä kirjaa.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä jäteöljyn varastointi- ja käsittelypaikoilla on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistustarve. Selvitys on toimitettava Lapin ELY-keskukselle.

Tuotantoalueen siistimistä koskevat toimet ja maaperän pilaantuneisuus- ja puhdistustarveselvitys on tehtävä vuoden 2026 loppuun mennessä.

Alueelle voidaan jättää jälkikäyttöä ja vesienkäsittelyä tukevia rakenteita, kuten esimerkiksi päisteputkia. Lapin ELY-keskus voi antaa tarkentavia määräyksiä alueen siistimisestä.

2. Turveruukki Oy:n on seurattava kasvittumaan jätettyjen alueiden kasvittumista ja edistettävä sitä tarvittaessa kuitenkin niin, että vaikutukset pintavesiin jäävät mahdollisemman vähäiseksi.

3. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava olemassa olevien vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä tai ne on siirretty pysyvästi muuhun käyttöön, eikä alueella ole harjoitetusta turvetuotannosta johtuvista syistä merkittävää eroosioriskiä.

Jälkihoitovaiheen aikana käytössä olevat vesienkäsittelyrakenteet on pidettävä kunnossa ja rakenteiden toimivuus on tarkistettava säännöllisesti. Laskeutusaltat on tarkistettava vuosittain ja tyhjennettävä lietteestä tarvittaessa. Liette on sijoitettava alueelle siten, ettei se pääse ojiin ja vesistöön.

Luvan haltijan on esitettävä Lapin ELY-keskukselle selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta, kasvipeitteisyydestä sekä jälkihoitovaiheen tarkkailun tuloksista ennen vesien käsittelyn lopettamista. Esitykseen on liitettävä tieto poistettavista vesienkäsittelyrakenteista.

Vesienkäsittelyyn voidaan Lapin ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla tehdä jälkihoitovaiheessa sellaisia muutoksia, jotka ovat tarpeen ympäristönsuojelun kannalta parhaan käytännön toteuttamiseksi.

4. Tuotantoalueen jälkihoitovaiheen ajan on tehtävä käyttötarkkailua, josta pidettävään käyttöpäiväkirjaan on merkittävä ainakin seuraavat tiedot:

- jälkihoitotoimien toteutus
- kasvipeitteen muodostuminen tuotannosta poistuneille alueille lohkoittain
- tuotantoalueen ottaminen aktiiviseen jälkikäyttöön
- havainnot vesienkäsittelyrakenteiden kunnosta ja toimivuudesta
- laskeutusaltaiden ja ojastojen puhdistukset sekä poistetun lietteen sijoittaminen ja mahdollinen neutralointi- tai muu käsittely

- jätekirjanpito, tuotantoalueen siistimiseen ja jätehuoltoon liittyvät toimet
- muut mahdolliset tapahtumat tai olosuhteet, joilla arvioidaan olevan vaikutusta suolta lähtevän veden laatuun, päästöihin ja niiden vesistövaikutuksiin.

Käyttötarkkailusta vastaavan henkilön yhteystiedot on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle.

5. Häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesienjohtamisjärjestelyistä ja ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavista onnettomuuksista ja vahingoista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Häiriö- ja poikkeuksellisissa tilanteissa on järjestettävä niiden edellyttämä tarkkailu ja syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistettava viipymättä.

6. Lupapäätöksen PSAVI nro 95/2015/1 lupamääräyksessä 14 määrätty kalatalousmaksu on maksettava vuosittain niin kauan, kunnes Lapin ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi ja hyväksynyt vesien käsittelyn lopettamisen.

7. Lapin ELY-keskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Turvetuotantoalueen ympäristölupapäätös nro 95/2015/1 ja tässä päätöksessä määrätty jälkihoitovaiheen velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun Lapin ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet kokonaisuudessaan tehdyiksi ja on hyväksynyt määräyksen 3 mukaisen vesienkäsittelyn lopettamisen. Samalla raukeavat edellä mainitut luvat.”

Jälkihoitovaiheen tarkkailu

Heini-Honkisuon ympäristöluvassa ei ole annettu määräyksiä jälkihoitovaiheen tarkkailusta. Ympäristöluvan tarkkailuliitteessä 3 on tuotantovaiheen päästötarkkailua määrätty tehtäväksi kolmen vuoden välein.

Turvetuotantoalue ei ole ollut tuotannossa vuoden 2021 jälkeen. Hakija esittää, että Heini-Honkisuon vuoden 2024 päästö- ja vesistötarkkailu voidaan katsoa jälkihoitovaiheen päästö- ja vesistötarkkailuiksi. Hakijan näkemyksen mukaan jälkihoitovaiheen päästötarkkailua on tehty tällöin riittävästi. Vuoden 2024 päästötarkkailun aikaan alueella ei ollut tuotettu enää edellisten kahden vuoden aikana. Jälkihoitovaiheessa turvetuotannosta johtuvat päästöt vesistöön vähenevät vielä alueen kasvittuessa ja eroosion vähentyessä. Hakijan näkemyksen mukaan jälkihoitovaiheessa on riittävää tehdä päästötarkkailua yhtenä vuotena ottaen huomioon, että Heini-Honkisuon ympäristöluvan mukaan tuotantovaiheessa päästötarkkailua tulee tehdä 3 vuoden välein. Heini-Honkisuolta lähtevän veden pitoisuudet ovat olleet kaikilla tarkkailukerroilla myös reilusti alle päästörajojen. Turveruukki Oy jatkaa käyttötarkkailua koko jälkihoitovaiheen ajan.

Alueen seuraava maankäyttö

Hakija omistaa valtaosan Heini-Honkisuon maapohjasta ja pieni osa tuotantoalueesta on vuokrattu yksityiseltä maanomistajalta. Seuraavasta maankäytöstä päättää maanomistaja. Kuivatustilan perusteella alueelle soveltuvia seuraavan maankäytön muotoja ovat muun muassa metsätalous, luontainen kasvittaminen tai jokin muu maankäyttö. Alueen kasvittumista voidaan tarvittaessa edistää esimerkiksi lannoittamalla kasvittumattomia alueita tuhkalannoitteella. Hakijan näkemyksen mukaan alueelle ei synny jälkihoitovaiheessa kosteikkoja.

Korvaukset

Hakijan arvion mukaan esitetyistä toimenpiteistä turvetuotannon päättämisen jälkeen ei aiheudu korvattavaa tilakohtaista vahinkoa tai korvattavaa haittaa tai vahinkoa alapuolisessa vesistössä. Lupamääräyksen 14 mukaista kalatalousmaksua maksetaan viimeisen kerran sen vuoden osalta, kun ELY-keskus on tehnyt alueelle hyväksytyn lopputarkastuksen.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat lupaviranomaisen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi> 7.5.–13.6.2025. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Ranuan kunnan verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Lapin elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselta sekä Ranuan kunnalta sekä Ranuan kunnan ympäristön-suojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Lausunto

1) Lapin ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Lapin ELY -keskus toteaa, että ympäristölupaan voidaan lisätä Turveruukki Oy:n esittämät lupamääräykset. Lupamääräykset 16 ja 17 voidaan poistaa tarpeettomina.

Turvetuotannon tarkkailuohjeen (Ympäristöministeriö julkaisuja 202:13) mukaan jälkihoitovaiheen päästötarkkailua määrätään yleensä tehtäväksi kahden vuoden ajan tai kunnes alueet ovat siirtyneet muuhun maankäyttöön tai ovat kasvipeitteisiä.

Lapin ELY-keskus toteaa, että vuonna 2024 toteutettu tarkkailu voidaan hyväksyä osaksi jälkihoitovaiheen tarkkailua. Hakemuksen liitteenä olevien ilmakuvien perusteella alueella oli vielä 2023 kasvittumattomia alueita (lohko 4).

Toiminnanharjoittaja vastaa myös tuotannon päätyttyä tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista, mukaan lukien toiminnan lopettamisen jälkeen tehtävä tarkkailu, annetaan ympäristöluvassa.

Jälkihoitotoimien päätyttyä alueella tullaan pitämään lopputarkastus, kun Turveruukki sitä pyytää, edellyttäen että lupaehtojen mukaiset jälki-toimet on tehty.

Muistutus

2) Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry

Turveruukki Oy on jättänyt hakemuksen Heini-Honkisuon 53 hehtaarin kokoisen turvetuotantoalueen jälkihoidon vahvistamiseksi ja ympäristöluvan rauettamiseksi. Hakemuksen mukaan tuotanto on lopetettu vuonna 2021 ja alueen vesienkäsittely tullaan säilyttämään pintavalutus kentän kautta jälkihoitovaiheen ajan. Jälkihoidossa alueen kasvittumista voidaan edistää esimerkiksi tuhkalannoituksella. Alueelle ei muodostu kosteikkoja. Jälkihoidon tavoitteena on alueen jättäminen ilman aktiivista maankäyttöä, eikä suunnitelmassa esitetä alueen jatkokäyttöä. Alueesta noin 11,3 hehtaaria on yhtiön toimesta arvioitu kasvittuneeksi pinta-alaksi.

Turveruukki on esittänyt, että Heini-Honkisuon vuoden 2024 päästö- ja vesistötarkkailu voidaan katsoa jälkihoitovaiheen päästö- ja vesistötarkkailuiksi. Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri esittää, että päästö- ja vesistötarkkailu voidaan aloittaa vasta, kun jälkihoitotoimet on vahvistettu, eikä vuoden 2024 tarkkailua tulisi laskea vielä jälkihoitovaiheeseen. Jälkihoitotarkkailun on oltava kestoltaan riittävän pitkään jatkunut ja käsittää useamman vuoden tarkkailujakson.

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri katsoo, että Heini-Honkisuon alueelle suunniteltu jälkihoito on puutteellinen eikä edistä riittävästi luonnon monimuotoisuuden palauttamista tai alueen kestäväää käyttöä. Pelkkä kasvittumisen edistäminen tuhkalannoituksella ei muodosta ekologisesti arvokasta tai ilmastokestävää ratkaisua. Alueelle tulisi rakentaa kosteikkoja tai ennallistaa suoalueita, jotka tukevat vesien puhdistumista, hillitsevät ilmastonmuutosta hiilen sidonnan kautta ja tarjoavat elinympäristöjä uhanalaisille lajeille. Esimerkiksi pintavalutus kentän laajentaminen luonnontilaiseksi kosteikoksi voisi olla tehokas ja kustannustehokas tapa tukea vesistöjen tilan parantamista ja monimuotoisuutta. Niiltä osin, kuin alue ei tällaiseen käyttöön sovi, tulisi harkita esimerkiksi

uusiutuvan energiantuotannon, kuten aurinkovoiman, rakentamista yhdistäen tätä luonnon monimuotoisuutta tukevan perinnemaiseman hoidon tavoitteisiin.

Turvetuotannosta poistuneilla avoimilla alueilla on hyvät lähtökohdat aurinkopaneelien sijoittamiseen. Perinnebiotooppeja on onnistuneesti yhdistetty aurinkovoimatuotantoon myös muualla, käyttäen laidunnusta tai niittoa maisemanhoidollisena toimenpiteenä. Tällainen jatkokäyttö edistäisi sekä luonnon monimuotoisuutta että ilmastotavoitteita paremmin, kuin ehdotettu alueen kasvittuminen. Jos alue päätetään kasvittaa, tulisi siinä käyttää kotimaisia alueelle soveltuvia siemenseoksia, jotka tukevat luonnon monimuotoisuutta, ja yhtiö tulisi velvoittaa riittäviin toimenpiteisiin kasvittumisen tukemiseksi. Tuhkalannoituksen käyttö tarvittaessa viittaa siihen, ettei minkäänlaista lannoitustakaan välttämättä olla tekemässä. Esimerkiksi biohiilestä on saatu positiivisia tuloksia kasvittumisen lisäämisessä mm. Biopeitto 3 -hankkeessa, jossa on tutkittu kaivosalueiden ennallistamista.

Heini-Honkisuon jälkihoidolle tulisi asettaa korkeammat tavoitteet luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja alueen ekologisen arvon palauttamiseksi. Nykyinen suunnitelma ei vastaa ilmastotavoitteita, eikä hyödynnä alueen potentiaalia uusiutuvan energian tuotannossa tai luonnon monimuotoisuuden edistämisessä. Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri katsoo, että hakemusta tulisi näiltä osin täydentää.

Hakijan selitys

Hakijalle on annettu tilaisuus selityksen antamiseen annetusta lausunnosta ja muistutuksesta. Hakija ilmoitti 27.6.2025 antamassaan selityksessä, että sillä ei ole selitettävää ELY-keskuksen lausuntoon liittyen.

2) Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry:n muistutukseen hakija on selityksessään vastannut, että vakiintuneen käytännön mukaan jälkihoitovaiheen tarkkailu toteutetaan tuotantovaiheen jälkeen. Turvetuotanto on alueella päättynyt 2021 ja hakija on esittänyt, että vuoden 2024 tarkkailu hyväksyttäisiin jälkihoitovaiheen tarkkailuna. Alueella ei ole happamia sulfaattimaita eikä siten niistä aiheutuvaa riskiä. Lisäksi Heini-Honkisuon turvetuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan pintavalutuskentän kautta jälkihoitovaiheen ajan ja sen jälkeenkin. Tämän vuoksi hakija katsoo, ettei Heini-Honkisuon tapauksessa ole syytä poiketa vakiintuneesta tarkkailukäytännöstä ja hakijan esitys jälkihoitovaiheen tarkkailusta tulee hyväksyä esitetyn mukaisesti.

Alueen seuraavasta maankäytöstä päättää maanomistaja omien intressiensä mukaisesti. Turvetuotantoalueen seuraava maankäyttömuoto (jatkokäyttö) ei kuulu tämän lupaprosessin piiriin. Lapin piirin vaatimukset hakemuksen täydentämiseksi tulee hylätä perusteettomana.

MERKINTÄ

Aluehallintovirastolla on asiaa ratkaistaessa ollut käytettävissä seuraavat asiakirjat ja tietolähteet:

1. Oulujoen–lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosille 2022–2027
2. Oulujoen–lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelma vuosille 2022–2027
3. Vesien- ja merenhoidon tietojärjestelmä Pisara. Pintavedet. (aineisto katsottu 10.7.2025)
4. Raportissa ”lijoen ja Siuruanjoen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailu vuonna 2024. Neova Oy, Turveruukki Oy. 2.6.2025” on todettu Heini-Honkisuon päästö- ja vesistötarkkailutuloksista muun muassa seuraavaa:

Vaikutustarkkailun vesistönäytteet haettiin vuonna 2024 6.5., 4.7. ja 12.9. Molemmilla Heini-Honkisuon alapuolisilla pisteillä vesi oli humuspitoista, hyvin tummaa ja rautapitoista. Vesi oli selvästi parempilaatuista Honkiojan pisteellä, jossa kokonaisfosforipitoisuudet indikoivat lievästi reheviä olosuhteita ja kokonaistyyppipitoisuudet karuja olosuhteita. Veden pH vaihteli happaman ja lievästi happaman välillä, ollen happamimmillaan toukokuun näytekerroksella. Veden happipitoisuus oli tasolla välttävä/tydyttävä, ja vedenlaatu oli parhaimmillaan toukokuussa.

Näätäojan pisteellä erot eri näytteenottojen välillä olivat selvästi Honkiojaa suurempia. Kokonaisfosforipitoisuudet indikoivat reheviä/erittäin reheviä olosuhteita, ja syyskuun näytekerroksella kokonaisfosforipitoisuus oli lähes neljä kertaa toukokuun näytekerroksen tulosta korkeampi. Niin ikään syyskuun näytekerroksen rautapitoisuus oli yli 6 kertaa toukokuun kierroksen tulosta korkeampi. Syyskuussa myös kiintoainepitoisuus oli koholla. Kokonaistyyppipitoisuudet indikoivat lievästi reheviä olosuhteita jokaisella näytekerroksella, ja veden happipitoisuus vaihteli tasolla välttävä/tydyttävä ollen heikoimmillaan syyskuun näytekerroksella. Veden pH vaihteli happaman ja neutraalin välillä.

Heini-Honkisuolta lähtevä vesi oli sen alapuolista Honkiojan vedenlaatupistettä selvästi heikompilaatuista ainoastaan toukokuun näytekerroksella kiintoaineen ja ravinteiden osalta. Alimmalla vedenlaatupisteellä Näätäojassa vedenlaatu oli kuitenkin jokaisella näytekerroksella selvästi turvetuotantoalueelta lähtevää vettä heikompilaatuisempaa lukuun ottamatta toukokuun kokonaistyyppipitoisuuksia.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto määrää Heini-Honkisuon turvetuotantoon myönnetyn ympäristölupapäätöksen nro 65/03/1, sellaisena kuin se on lupapäätöksellä nro 95/2015/1 muutettuna voimassa, raukeamaan, kun Lapin ELY-keskus on todennut kaikki jäljempänä jälkihoitomääräyksissä edellytetyt toimenpiteet tehdyiksi.

Aluehallintovirasto vahvistaa Heini-Honkisuon turvetuotantoalueen toiminnan lopettamiseen liittyvät jäljempänä ilmenevät jälkihoitotoimet.

Turvetuotantoalueelta johdettavista vesistä aiheutuvien kalasto- ja kalastusvahinkojen ehkäisemiseksi lupapäätöksessä nro 95/2015/1 määrätty kalatalousmaksu määrätään maksettavaksi jäljempänä jälkihoitomääräyksestä 6 ilmenevästi. Ennalta arvioiden tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattamalla Heini-Honkisuon turvetuotantoalueelta johdettavista vesistä ei toiminnan loppumisen ja jälkihoitovaiheen jälkeen aiheudu muuta pintavesiin tai niiden käyttöön kohdistuvaa toimenpitein estettävää, hyvitetävää tai korvattavaa vahinkoa. Ennakoi-mattoman vahingon varalta annetaan ohjaus.

Luvan haltijan on noudatettava jäljempänä olevia jälkihoitomääräyksiä.

Jälkihoitomääräykset

1. Turvetuotantoon käytetty alue on siistittävä toiminnan loputtua. Tarpeettomat rakenteet, rakennelmat sekä jätteet on poistettava alueelta. Alueelle voidaan jättää jälkikäyttöä ja vesienkäsittelyä tukevia rakenteita, kuten esimerkiksi päisteputkia. Lapin ELY-keskus voi antaa tarkentavia määräyksiä alueen siistimisestä.

Jätteet on toimitettava toimijalle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä. Vaarallisia jätteitä toimitettaessa on laadittava siirtoasiakirja ja ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Jätteet on kerättävä, varastoitava ja kuljetettava siten, ettei niistä aiheudu roskaantumista, päästöjä ympäristöön eikä terveys- ja viihtyvyyshaittoja. Luvan haltijan on valmistettava jäte ensisijaisesti uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on toimitettava hyödynnettäväksi muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Jätteistä on pidettävä kirjaa.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä jäteöljyn varastointi- ja käsittelypaikoilla on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistustarve. Selvitys on toimitettava Lapin ELY-keskukselle. Mahdollisesta puhdistustyön aloittamisesta on ilmoitettava mainitulle viranomaiselle. Lisäksi mahdollisesta puhdistustyöstä on laadittava loppuraportti ja se on toimitettava mainitulle viranomaiselle.

Alueella olevat turveaumat on poistettava tai niiden hallinnasta ja hoidosta jälkihoitovaiheen päätyttyä on esitettävä selvitys tai sopimus Lapin ELY-keskukselle. Aumoissa olevaa turvetta ei saa levittää takaisin saroille.

Tuotantoalueen siistimistä koskevat toimet ja maaperän pilaantuneisuus- ja puhdistustarveselvitys on tehtävä vuoden 2026 loppuun mennessä.

2. Luvan haltijan on seurattava kasvittumaan jätettyjen alueiden kasvitumista ja edistettävä sitä tarvittaessa kuitenkin niin, että vaikutukset pintavesiin jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

3. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava olemassa olevien vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä tai ne on siirretty pysyvästi muuhun käyttöön, eikä alueella ole harjoitetusta turvetuotannosta johtuvista syistä merkittävää eroosioriskiä.

Jälkihoitovaiheen aikana käytössä olevat vesienkäsittelyrakenteet on pidettävä kunnossa ja rakenteiden toimivuus on tarkistettava säännöllisesti. Laskeutusaltat on tarkistettava vuosittain ja tyhjennettävä lietteestä tarvittaessa. Liette on sijoitettava alueelle siten, ettei se pääse ojiin ja vesistöön.

Vesienkäsittelyyn voidaan Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla tehdä jälkihoitovaiheessa sellaisia muutoksia, jotka ovat tarpeen ympäristönsuojelun kannalta parhaan käytännön toteuttamiseksi.

Luvan haltijan on esitettävä Lapin ELY-keskukselle selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta, kasvipeitteisyydestä sekä jälkihoitovaiheen tarkkailun tuloksista ennen vesien käsittelyn lopettamista. Esitykseen on liitettävä tieto alueelle jäävistä rakenteista ja mahdollisista vesiensuojelutoimista.

4. Jälkihoitovaiheen ajan alueella on tehtävä käyttötarkkailua ja pidettävä käyttöpäiväkirjaa, johon tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- jälkihoitotoimien toteutus
- kasvipeitteen muodostuminen tuotannosta poistuneille alueille lohkoittain
- tuotantoalueen siirtäminen seuraavaan maankäyttöön
- havainnot vesienkäsittelyrakenteiden kunnosta ja toimivuudesta
- laskeutusaltaiden ja ojastojen puhdistukset sekä poistetun lietteen sijoittaminen
- alueelta poistetut vesienkäsittelyrakenteet
- jätekirjanpito, tuotantoalueen siistimiseen ja jätehuoltoon liittyvät toimet

- muut mahdolliset tapahtumat tai olosuhteet, joilla arvioidaan olevan vaikutusta suolta lähtevän veden laatuun tai vesistökuormitukseen.

Käyttötarkkailusta vastaavan henkilön yhteystiedot on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle. Käyttötarkkailun vuosiyhteenvedo on toimitettava Lapin ELY-keskukseen ja vuositiedot on tallennettava ympäristönsuojelun valvonnan asiointijärjestelmään (YLVA) seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

5. Häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesienjohtamisjärjestelyistä ja ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavista onnettomuuksista ja vahingoista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Häiriö- ja poikkeuksellisissa tilanteissa on järjestettävä niiden edellyttämä tarkkailu ja syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistettava viipymättä.

6. Lupapäätöksen nro 95/2015/1 lupamääräyksessä 14 määrätty kalatalousmaksu on maksettava vuosittain niin kauan, kunnes Lapin ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi ja hyväksynyt vesien käsittelyn lopettamisen.

7. Lapin ELY-keskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon ja sen tarkkailuun liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Turvetuotantoalueen ympäristölupapäätökset nro 65/03/1 ja nro 95/2015/1 ja tässä päätöksessä määrätyt jälkihoitovaiheen velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun Lapin ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet kokonaisuudessaan tehdyiksi ja hyväksynyt määräyksen 3 mukaisen vesienkäsittelyn lopettamisen.

Jälkihoitotöiden valmistumisesta ja vesienkäsittelyn lopettamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

OHJAUS ENNAKOIMATTOMIEN VAHINKOJEN VARALLE

Vahingonkärsijä voi vaatia luvan saajalta korvausta ennakkoimattomasta vesistön pilaantumisesta aiheutuvasta tai muusta vesistöön kohdistuvasta toimenpiteestä johtuvasta vahingosta. Hakemus tulee tehdä aluehallintovirastolle. Ennakkoimattoman vahingon korvaamista koskevan hakemuksen yhteydessä voidaan esittää myös luvasta poiketen aiheutetun vahingon korvaamista koskeva vaatimus.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan rauettamisen ja jälkihoitotoimien vahvistamisen perustelut

Asiassa on kyse Heini-Honkisuon turvetuotantoon lupapäätöksellä nro myönnetyn ympäristöluvan nro 65/03/1, sellaisena kuin se on lupapäätöksellä nro 95/2015/1 muutettuna voimassa, rauettamisesta sekä Heini-Honkisuon turvetuotantoalueen jälkihoitotoimien vahvistamisesta. Heini-Honkisuon viimeinen tuotantovuosi oli 2021. Ympäristöluvan mukainen tuotantopinta-ala on ollut noin 42 hehtaaria ja lisäksi auma-alueita on ollut yhteensä noin 1,7 hehtaaria. Hakemuksen mukaan kasvitunutta pinta-alaa on arviolta 11,3 hehtaaria.

Turveruukki Oy:n pyynnön mukaisesti toimintaa koskeva ympäristölupapäätös voidaan määrätä raukeamaan, kun samalla annetaan tarpeelliset määräykset jälkihoitotoimista pilaantumisen ehkäisemiseksi ja vesienkäsittelystä sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailemisesta. Raukeaminen edellyttää tämän päätöksen mukaisesti, että alue on siistitty, pilaantumisen vaaraa ja roskaantumista aiheuttavat jätteet ja tarpeettomat rakenteet on poistettu alueelta.

Heini-Honkisuon kuivatusvedet johdetaan laskeutusaltaiden kautta ympärivuotisesti pintavalutuskentälle, josta vedet johdetaan edelleen laskuojaa pitkin Honkiojan ja Näätäojan kautta Ranuanjokeen. Hakemuksen mukaan vedet on tarkoitus johtaa pintavalutuskentän kautta koko jälkihoitovaiheen ajan. Pintavalutuskentältä lähtevälle vedelle asetettuihin päästörajoihin on päästy kaikkina tarkkailuvuosina. Vesistötarkkailutulosten perusteella Heini-Honkisuon vesillä ei ole ollut juurikaan vaikutusta alapuolisen Honkiojan ja Näätäojan vedenlaatuun.

Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosille 2022–2027 mukaan Ranuanjoen ekologinen tila on tyydyttävä. Ranuanjoki laskee Siuruanjokeen kohdassa, josta alkaa Siuruanjoen ala- ja keskiosa niminen vesimuodostuma. Siuruanjoen ala- ja keskiosa on hyvässä ekologisessa tilassa. Vesienhoidon tavoitteena on estää vesimuodostumien tilan heikkeneminen ja pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan. Heini-Honkisuon turvetuotannon päättymisen jälkeen alueelta ei ennalta arvioiden aiheudu turvetuotannosta johtuvia päästöjä, jotka vaikeuttaisivat vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista. Tuotannosta poistuneen turvetuotantoalueen kasvittuminen vähentää ravinteiden huuhtoutumista sekä osaltaan tasoittaa valumia.

Tässä päätöksessä on annettu tarpeelliset määräykset turvetuotannon lopettamisen jälkeisistä toimista, jotta päästöt pintavesiin pienenevät mahdollisimman nopeasti eikä alueelle jää tarpeettomia rakenteita tai jätteitä, joista voisi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Tuotantovaiheen päästötarkkailua on tehty joka kolmas vuosi. Koska turvetuotantoa on harjoitettu alueella viimeksi vuonna 2021, voidaan sen jälkeen tehty päästö- ja vesistötarkkailu vuonna 2024 katsoa jälkihoitovaiheen tarkkailuksi, eikä tarkkailujen jatkaminen enää ole tarpeen.

Ympäristönsuojelulain 94 §:ssä säädetään toiminnan lopettamisesta. Sen mukaan luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn velvoitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä koskevat määräykset. Hakemuksessa esitetyt ja tällä päätöksellä vahvistetut sekä määräyksiin täsmennetyt toimenpiteet ovat ennalta arvioiden riittävät vähentämään tuotantoalueen päästöt tuotannon loppumisen jälkeen haitattomalle tasolle.

Jälkihoitomääräysten perustelut

Määräys 1 on annettu, jotta varmistetaan turvetuotantoalueen asianmukainen siistiminen toiminnan loppumisen jälkeen. Näin varmistetaan myös se, ettei alueelle jää tarpeettomia rakennelmia eikä jätteitä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai roskaantumista.

Määräyksellä maaperän tilan selvittämisestä varmistetaan, ettei tuotantoalueelle jää pilaantumia, jotka edellyttäisivät maaperän puhdistamista. Ympäristönsuojelulain 135 §:ssä määrätään, että jos on aihetta epäillä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistamistarve. Mikäli maaperään on päässyt öljyä tai muita kemikaaleja, asiassa on kyse sellaisesta ympäristönsuojelulain 133 §:n tarkoittamasta maaperän pilaantumisesta, jonka toiminnanharjoittaja eli pilaantumisen aiheuttaja on velvollinen puhdistamaan. Toimivaltainen viranomainen tässä tapauksessa on Lapin ELY-keskus, jolle selvitys alueen mahdollisesta pilaantuneisuudesta ja puhdistamistarpeesta on määrätty toimitettavaksi.

Alueella mahdollisesti olevat turveaumat tulee pölyämis- ja roskaantumisriskin (aumamuovit) vuoksi tyhjentää jälkihoitovaiheen aikana tai niiden omistuksen siirtymisestä sekä hoidosta vastaavasta tahosta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Turpeen varastoinnista voi aiheutua myös itsesyttymis- ja tulipaloriski. Tämän vuoksi jälkihoitotoimet voidaan katsoa tehdyiksi vasta kun turvetuotannon aikaiset auma-alueet on tyhjennetty ja siistitty tai vastuu niiden hoidosta on selvillä. Aumojen turvetta ei saa levittää takaisin saroille, koska siitä voi aiheutua päästöjä vesistöön.

Määräys 2 on annettu, jotta varmistetaan kasvittuminen ja siten eroosioriskin ja päästöjen vähentyminen. Kasvittumista voidaan edistää esimerkiksi kalkituksella tai tuhkalannoituksella.

Määräys 3 on annettu jälkihoitovaiheen päästöjen rajoittamiseksi ja vesienkäsittelyrakenteiden toimivuuden varmistamiseksi. Määräykseen on kirjattu kriteerit, joiden perusteella valvontaviranomainen voi arvioida, milloin vesienkäsittelyä ei ole enää tarpeen jatkaa.

Jälkihoitovaiheessa vesienkäsittelyyn tai johtamiseen tehtävät muutokset voivat joissakin tilanteissa olla uuteen maankäyttöön siirtymisen edistämiseksi ja nopeuttamiseksi perusteltuja. Tämän vuoksi valvojana toimivalle Lapin ELY-keskukselle on annettu oikeus hyväksyä tarpeelliset ja asianmukaiset muutokset.

Määräys 4 käyttötarkkailusta on tarpeen jälkihoidon onnistumisen valvomiseksi. Heini-Honkisuon toiminta on lopetettu jo vuonna 2021 ja sen jälkeen tehty päästö- ja vesistötarkkailu on laajuudessaan ja kattavuudessaan vastannut jälkihoitovaiheille määrättyjä tarkkailuja. Näin ollen se voidaan katsoa jälkihoitovaiheen tarkkailuksi, minkä vuoksi käyttötarkkailun lisäksi muita tarkkailuja ei ole enää tarpeen määrätä. Lapin ELY-keskukselle on kuitenkin jälkihoitotoimien riittävyyden arvioimisen ja valvonnan vuoksi tarpeen antaa oikeus tarkentaviin määräyksiin myös tarkkailujen osalta.

Määräyksellä 5 varmistetaan, että toiminnanharjoittaja varautuu häiriö- ja poikkeuksellisiin tilanteisiin riittävällä tavalla, jotta niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Määräyksellä 6 kalastolle ja kalastukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi päätöksessä nro 95/2015/1 määrätty kalatalousmaksu on määrätty maksettavaksi jälkihoitotoimenpiteiden ajan siihen saakka, kunnes jälkihoitotoimet on tehty ja vesienkäsittely on voitu lopettaa määräyksen 3 mukaisesti. Tällöin turvetuotannosta aiheutuva eroosio ja päästöt vesistöön sekä hankkeesta kalastolle ja kalastukselle aiheutuvien vahingollisten vaikutusten voidaan katsoa lakanneen.

Määräys 7 on annettu, jotta ympäristöluvan raukeaminen ja sen velvoitteiden lakkaaminen voidaan selkeästi todentaa. Jälkihoitotoimien loppuun saattaminen on näin ollen katsottu tarpeelliseksi antaa valvontaviranomaisen arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi. Jälkihoitovaiheen tarkkailusta tai muusta valvonnasta saatujen tietojen perusteella valvontaviranomaisena toimivalla ELY-keskuksella voi olla tarpeen antaa tarkentavia määräyksiä jälkihoidon osalta.

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

1. Lapin ELY-keskuksen lausunnossaan esittämät vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevästi.

2. Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry:n muistutukseen aluehallintovirasto viittaa ratkaisuun ja jälkihoitomääräyksiin sekä niiden perusteluihin ja toteaa, että tuotannon lopettamisen jälkeen vuonna 2024 tehdyt päästö- ja vesistötarkkailut on voitu katsoa jälkihoitovaiheen päästö- ja vesistötarkkailuiksi. Tarkkailua ei ole tarvetta jatkaa vuotta pitempään jälkihoitovaiheessa, koska tuotantovaiheen tarkkailut on tehty kolmen vuoden välein ja päästörajat on alitettu kaikkina tarkkailuvuosina. Tuotannosta poistuneen alueen kasvittuminen vähentää ennalta arvioiden ravinteiden huuhtoutumista ja tasoittaa valumia päästöjä entisestään

pienentäen. Turvetuotannon jälkeinen maankäyttö ei kuulu ympäristölu-
paan, eikä siitä voida ympäristöluvassa tai luvan rauettamispäätöksessä
määrätä, eikä seuraavan maankäytön vaikutuksia voida velvoittaa tark-
kailemaan.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 88 § 1 momentti, 94 § 1 ja 3 momentit

Vesilaki 3 luku 14 §

Jätelaki 28 § 1 momentti, 72 §, 73 §, 118 § ja 121 §

KÄSITTELYMAKSU

Ratkaisu

Asian käsittelymaksu on 5 670 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelu-
keskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Maksun määrittämisessä sovelletaan asian vireilletuloajankohtana voi-
massa ollutta maksuasetusta. Aluehallintovirastojen maksuista vuosina
2025 ja 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (858/2024) liitteenä
olevan maksutaulukon mukaan 150 hehtaarin laajuista tai pienempää
turvetuotantoaluetta koskevan hakemusasian käsittelymaksu on 18 900
euroa. Samanaikaisesti tehdystä luvan raukeamista ja jälkihoitotoimien
vahvistamista koskevasta päätöksestä peritään 30 prosenttia taulukon
mukaisesta maksusta. Maksu on siten 5 670 euroa.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2025
ja 2026 (858/2024)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös
Hakija

Päätös tiedoksi sähköpostitse

Ranuan kunta

Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Ranuan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen

Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa ja lehdessä

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lupaviranomaisen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi>.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Ranuan kunnan verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Kuriiri -nimisessä sanomalehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Marko Kiviniemi ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Sanna Nykänen.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 093 tai 0295 016 000.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liite

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **25.8.2025**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaikaa lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määritellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuussa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja PSAVI/1969/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/1969/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nykänen Sanna 14.07.2025 14:07

Puheenjohtaja Kiviniemi Marko 14.07.2025 14:20